

EASO apmācību programma

2017. gada maijs

European Asylum Support Office

EASO apmācību programma

2017. gada maijs

SUPPORT IS OUR MISSION

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2017. gads

Print	ISBN 978-92-9494-534-1	doi:10.2847/48960	BZ-02-17-533-LV-C
PDF	ISBN 978-92-9494-521-1	doi:10.2847/319564	BZ-02-17-533-LV-N

© EIROPAS PATVĒRUMA ATBALSTA BIROJS, 2017. GADS

Saturs

EASO apmācību programma. Ievads	5
EASO apmācību programmas apraksts.....	6
EASO apmācību programmas mērķauditorija	7
Mācību norises kārtība atbildīgajiem speciālistiem.....	8
Pamata moduļi citām mērķgrupām	9
EASO apmācību programmas izmantošanas pārraudzība	10
Sīkāka informācija par EASO apmācību programmu	11
EASO apmācību programmas moduļu saraksts	12
Iekļaušanas modulis	13
Intervēšanas metožu modulis	14
Pierādījumu izvērtēšanas modulis.....	14
Neaizsargātu personu intervēšanas modulis.....	15
Bērnu intervēšanas modulis.....	15
Dzimuma, dzimumidentitātes un seksuālās orientācijas modulis.....	16
Cilvēku tirdzniecības modulis	17
Iekļaušanas padziļinātās kategorijas modulis.....	17
Uzņemšanas modulis.....	18
Dublīnas III regulas modulis	18
Patvēruma procedūru direktīvas modulis	18
Izcelsmes valsts informācijas modulis	19
Izslēgšanas modulis	20
Aizsardzības izbeigšanas modulis	20
Pārmitināšanas modulis	20
Tulku modulis	21
Modulis vadītājiem.....	21
Pamattiesību un starptautiskās aizsardzības ES modulis.....	22
Kopējas Eiropas patvēruma sistēmas modulis	22
Ievads starptautiskās aizsardzības modulī	22
Ievads didaktikā.....	23

“Mācīties nozīmē gūt pieredzi. Viss pārējais ir tikai informācija.”

Alberts Einšteins

EASO apmācību programma. Ievads

EASO apmācību programmas juridiskais pamats ir EASO regulas 6. pants (Regula Nr. 439/2010), un tā ir atbalsta rīks, kas sniedz dalībvalstīm iespēju uzlabot valsts patvēruma dienestu spējas un darba kvalitāti. Tā ir iecerēta arī kā rīks, lai pastiprinātu dalībvalstu praktisku sadarbību, vienlaikus praksē veicinot kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (turpmāk — KEPS) īstenošanu, kā noteikts Hāgas programmā un vēlāk Stokholmas programmā. EASO pieņēma Apmācību stratēģiju (pieejama EASO vietnē www.easo.europa.eu) ar mērķi definēt principus un procedūras, ar kurām EASO varētu īstenot savas mācību pilnvaras, kas tai noteiktas biroja Izveidošanas regulas (ES) Nr. 439/2010 6. pantā:

“Atbalsta birojs izveido un izstrādā apmācības, kas pieejamas visu valstu pārvaldes iestāžu un tiesu un tribunālu pārstāvjiem, kā arī patvēruma jomā atbildīgajiem dalībvalstu dienestiem (...). Atbalsta birojs veido šādas apmācības ciešā sadarbībā ar dalībvalstu patvēruma iestādēm un, attiecīgā gadījumā, izmantojot akadēmisko iestāžu un citu attiecīgu organizāciju pieredzi (...). Piedāvātās apmācības ir augstā līmenī, un tajās ir apzināti galvenie principi un labas prakses piemēri, lai palielinātu administratīvo metožu un lēmumu un valstu judikatūru konvergenci, pilnībā ievērojot valsts tiesu un tribunālu neatkarību.”

EASO apmācību programmas apraksts

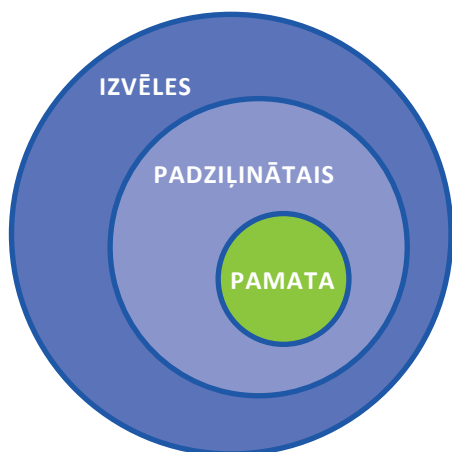
- Tā ir vienota apmācību sistēma, kas izstrādāta atbildīgo speciālistu un citu patvēruma jomas darbinieku vajadzībām visās ES+ valstīs.
- Apmācību sistēma sastāv no vairākiem interaktīviem moduļiem, kas aptver visu starptautiskās aizsardzības jomu un ir izstrādāta saskaņā ar 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu un tās 1967. gada protokolu, kopējās Eiropas patvēruma sistēmas juridiskajiem instrumentiem, kā arī citiem atbilstīgiem starptautiskiem un Eiropas tiesību aktiem.
- To izstrādāja ekspertu grupas no dažādām ES+ valstīm ar EASO atsaucēs grupas palīdzību.
- Sistēmas pamatā ir kombinēta mācību metodika, kas nodrošina gan teorētisku, gan praktisku pieeju mācībām, apvienojot mācības e-vidē ar mācībām klātienē. Mācību materiālu pamatā ir konkrētu gadījumu piemēri, un tādējādi tiek veicināta laba prakse starptautiskās aizsardzības jomā.
- Ir izveidota instruktoru apmācības metodika, lai palīdzētu pilnveidot prasmes, zināšanas un kompetences tiem instruktoriem, kuri pēc apmācības moduļa pabeigšanas varēs apmācīt valsts pārvaldes iestāžu darbiniekus, tādējādi radot pavairojošu ietekmi.
- Apmācību materiāli ir sagatavoti angļu valodā, un ES+ valstis var tulkot šos materiālus savās valsts valodās.

EASO apmācību programmas mērķauditorija

- Programmu visā Eiropas Savienībā izmanto galvenokārt kā pastāvīgu atbalsta rīku, tomēr to var izmantot arī pēc vajadzības ārkārtas vai īpaša atbalsta sniegšanas gadījumos, reaģējot uz specifiskām situācijām.
- Programmu var izmantot arī citas ieinteresētās personas, piemēram, citas atbilstīgās ES+ valstu iestādes, ES aģentūras, *UNHCR*, akadēmiskās aprindas, atbilstīgās pilsoniskās sabiedrības organizācijas un trešās valstis atbilstoši *EASO Ārējās darbības stratēģijai*¹. Piekļuvi apmācību pasākumiem piešķir individuāli, ņemot vērā ES+ valstu vajadzības, kā arī finanšu un cilvēkresursu pieejamību.
- Lai sniegtu ieteikumu saistībā ar *EASO* apmācību programmas izmantošanu, birojs ir izstrādājis **mācību norises kārtību**, kurā ietilpst pamata, padziļināto un izvēles moduļu kopums. Pamata moduļi nodrošina mācību dalībniekiem vienādu pamata apmācību, radot konkrētajai mērķauditorijai līdzvērtīgus apstākļus. Padziļinātās un izvēles kategoriju moduļi palīdz dalībniekiem paaugstināt savu specializācijas pakāpi.
- Šobrīd ir atzītas piecas mērķgrupas: atbildīgie speciālisti (viņi ir primārā *EASO* apmācību moduļu mērķgrupa), patvēruma iestāžu vadītāji, policisti, izcelsmes valsts informācijas pētnieki un uzņemšanas darbinieki. Atbildīgo speciālistu mērķgrupai tika izstrādāta īpaša mācību norises kārtība, bet pārējām četrām mērķgrupām tika sagatavoti pamata moduļi.

¹ <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-External-Action-Strategy.pdf>

Mācību norises kārtība atbildīgajiem speciālistiem

PAMATA MODUĻI

- Iekļaušana
- Intervēšanas metodes
- Pierādījumu izvērtēšana

PADZIĻINĀTIE MODUĻI

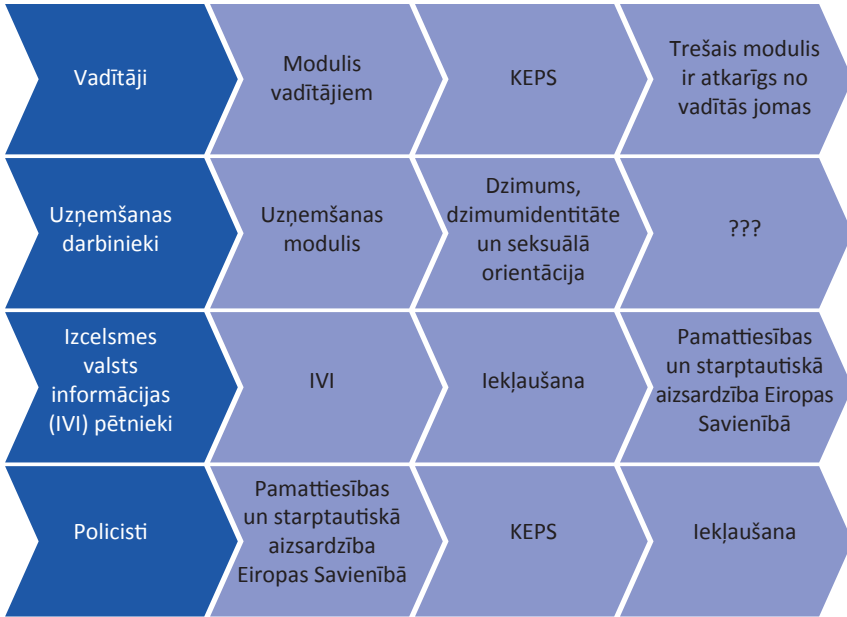
- Neaizsargātu personu intervēšana
- Bērnu intervēšana
- Izcelsmes valsts informācija
- Kopēja Eiropas patvēruma sistēma
- Pamattiesības un starptautiskā aizsardzība ES
- Dzimums, dzimumidentitāte un seksuālā orientācija
- Izslēgšana
- Iekļaušanas padziļinātā kategorija
- Ievads starptautiskajā aizsardzībā

IZVĒLES MODUĻI

- Aizsardzības nodrošināšanas izbeigšana
- Patvēruma procedūru direktīva
- Dublīnas III regula
- Uzņemšanas vad.
- Modulis vadītājiem
- Tulki
- Pārmitināšana
- Cilvēku tirdzniecība

- Ievads didaktikā

Pamata moduļi citām mērķgrupām

EASO apmācību programmas izmantošanas pārraudzība

- *EASO* ir izstrādājis īpašu mehānismu — *EASO* apmācību paneli, kurš pārrauga un izvērtē *EASO* apmācības pasākumu norisi ES un valstu līmenī.
- Apmācību panelis nodrošina mehānismu statistikas datu apkopošanai un kvantitatīvo datu analīzei, kā arī sagatavo vizuālu pārskatu par *EASO* apmācības rīku izmantošanu. Tāpat panelis nodrošina atbalstu dalībvalstīm saistībā ar valstu apmācības mērķu noteikšanu un sasniegšanu *EASO* apmācību jomā.
- Katru gadu *EASO* nāk klajā ar apmācību ziņojumu par *EASO* apmācību programmas īstenošanu ES un valstu līmenī.

Sīkāka informācija par *EASO* apmācību programmu

Ja vēlaties saņemt plašāku informāciju par *EASO* apmācību programmu, lūdzam rakstīt uz e-pasta adresi **training@easo.europa.eu**.

EASO apmācību programmas moduļu saraksts

- Iekļaušana
- Intervēšanas metodes
- Pierādījumu izvērtēšana
- Neaizsargātu personu intervēšana
- Bērnu intervēšana
- Dzimums, dzimumidentitāte un seksuālā orientācija
- Cilvēku tirdzniecība
- Iekļaušanas padziļinātā kategorija
- Uzņemšana
- Dublinas III regula
- Patvēruma procedūru direktīva
- Izcelsmes valsts informācija
- Izslēgšana
- Aizsardzības izbeigšana
- Pārmitināšana
- Tulki
- Modulis vadītājiem
- Pamattiesības un starptautiskā aizsardzība ES
- Kopēja Eiropas patvēruma sistēma
- Ievads starptautiskajā aizsardzībā
- Ievads didaktikā

EASO apmācību programmas moduļus papildina instruktora rokasgrāmata un mācību rokasgrāmata. Instruktora rokasgrāmata ir izstrādāta, lai palīdzētu instruktoriem sagatavot nākamos instruktorus un lai tie spētu pēc tam vadīt apmācības dalībvalstīs. Mācību rokasgrāmata ir papildu līdzeklis, kas izstrādāts dažu moduļu vajadzībām un ir paredzēts kā atsaucis rīks tiem, kuri jau ir pabeiguši apmācības moduli. Sniedzot kopsavilkumu par mācību vielas galvenajiem punktiem, šī rokasgrāmata atvieglo ikdienas darbu patvēruma jomas darbiniekiem.

Iekļaušanas modulis

Ar Iekļaušanas moduli nodrošina apmācību par 1951. gada Ženēvas Konvencijas skaidrošanu un piemērošanu, kā arī par tās saistību ar ES Kvalifikācijas direktīvu.

Pielietojot strukturētu un interaktīvu metodi, modulī iepazīstina ar bēgļa definīciju, kā arī pamatiem alternatīvās aizsardzības piemērošanai. Tajā arī ir izskaidroti tādi galvenie termini kā: vajāšana (saistībā ar *UNHCR* rokasgrāmatu un Kvalifikācijas direktīvu); Konvencijā noteiktie pamati, proti, rase, reliģija, valstspiederība, politiskie uzskati un īpaša sociālā grupa, saikne starp vajāšanu (pienācīgi pamatotām bailēm) un Konvencijā sniegtajiem pamatiem; svarīgais neizraidīšanas princips, kā arī citi nozīmīgi elementi, lai personu varētu kvalificēt par bēgli vai par alternatīvās aizsardzības saņēmēju.

Apmācības beigās dalībnieki būs ieguvuši zināšanas par galvenajiem terminiem un iespēju šos jēdzienus piemērot, izmantojot reālas gadījumu izpētes.

Intervēšanas metožu modulis

Intervija ar personu, kura ir lūgusi starptautisku aizsardzību, ir viens no nozīmīgākajiem patvēruma procedūras elementiem. Individuālajā intervijā iegūtajai informācijai vairumā gadījumu ir izšķiroša nozīme pieteikuma izskatīšanā. Šā moduļa mērķis ir palīdzēt atbildīgajiem darbiniekiem gūt zināšanas, prasmes un iemaņas, lai viņi spētu profesionāli vadīt individuālās intervijas.

Šajā modulī ir apskatīti teorētiski aspekti un attiecīgie tiesību akti no ļoti praktiska skatu punkta. Modulī paredzēts izmantot strukturēta dialoga intervēšanas saziņas metodi un izvadīt dalībniekus pa tā posmiem, sākot no pienācīgas sagatavošanās, līdz darbībām, kas var būt nepieciešamas pēc intervijas. Tāpat interaktīvā apmācības metode sniedz iespēju praksē izmēģināt dažādas intervēšanas prasmes konkrētos gadījuma scenārijos.

Padziļinātas specializētākas zināšanas par intervēšanas tematu var apgūt moduljos “Bērnu intervēšana” un “Neaizsargāto personu intervēšana”.

Pierādījumu izvērtēšanas modulis

Šajā modulī galvenā uzmanība ir pievērsta pierādījumu izvērtēšanas procesam kā pamat metodei konkrētās lietas būtisko faktu noskaidrošanai, iegūstot, pārbaudot un salīdzinot pieejamos pierādījumus.

Tā pamatā ir priekšnoteikums, ka līdzīgas lietas ir jāizskata līdzīgi, turklāt godīgi un konsekventi. Moduļa galvenais elements ir strukturēta pierādījumu izvērtēšanas pieeja, kam vajadzētu mazināt neobjektivitātes iespējamību, izskatot individuālas lietas. Modulī sniedz dalībniekiem zināšanas, prasmes un iemaņas, kas tiem nepieciešamas, lai praksē spētu piemērot šo strukturēto pieeju. Modulī ir apskatīti informācijas vākšanas, ticamības izvērtēšanas un riska novērtēšanas posmi, turklāt modulis palīdz dalībniekiem iegūt papildu zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas attiecīgo lēmuma elementu sagatavošanai. Modulis aptver teorētiskos aspektus un attiecīgos tiesību aktus no praktiskā viedokļa un dod iespēju mācīties, pielietojot šos aspektus konkrētos gadījuma scenārijos.

Neaizsargātu personu intervēšanas modulis

Pēc sava statusa personas, kuras lūdz starptautisku aizsardzību, ir neaizsargātas. Tomēr dažu pieteikumu iesniedzēju individuālie apstākļi padara tos īpaši neaizsargātus procesā, kad nosaka starptautiskās aizsardzības nepieciešamību. Tādi apstākļi kā slimības un traumatiska pieredze, kas notikusi personas izceļsmes valstī, bēgšanas laikā un pat uzņemošajā valstī, var ietekmēt informācijas daudzumu un kvalitāti, ko pieteikuma iesniedzējs spēj sniegt individuālās intervijas laikā. Tādējādi atbildīgajiem darbiniekiem ir jābūt nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un iemaņām, lai spētu apzināt un risināt šādu iesniedzēju īpašās procesuālās vajadzības.

Šā padziļinātā moduļa pamatā ir modulis “Intervēšanas metodes”. Tas ir balstīts uz minēto strukturēta dialoga intervēšanas saziņas metodi, tomēr lielāka uzmanība tiek pievērsta specifiskiem elementiem, kas ir jāņem vērā intervijas laikā ar iesniedzēju, kuram ir īpašas vajadzības. Papildus šis modulis palīdz dalībniekiem iegūt padziļinātas zināšanas par neaizsargātību, garīgiem un fiziskiem traucējumiem, sniedz ieteikumus, kā rīkoties sarežģītās situācijās, kā arī informē par paša intervētāja vajadzībām.

Bērnu intervēšanas modulis

Lai intervētu bērnus, ir nepieciešamas īpašas prasmes un zināšanas, jo bērnu vides uztvere, atmiņa un laika izjūta būtiski atšķiras no pieauguša cilvēka uztveres, atmiņas un laika izjūtas. Tādējādi ir svarīgi, lai, intervējot bērnu, atbildīgie darbinieki pilnībā apzinātos šīs atšķirības.

Šajā modulī pastiprināta uzmanība ir pievērsta principam “bērna labākajās interesēs”, kam ir jābūt galvenajam apsvērumam darbā ar bērniem.

Šā moduļa mērķis ir sniegt dalībniekiem zināšanas un prasmes par bērna attīstības posmiem, īpašām bērnu intervēšanas metodēm, kā arī zināšanas un prasmes par to, kā izvērtēt bērna sniegto informāciju.

Arī šā moduļa pamatā ir strukturētā intervēšanas metode, kas izmantota pamata modulī “Intervēšanas metodes”. Tā mērķis ir palīdzēt atbildīgajiem darbiniekiem apgūt prasmes, lai spētu uzmanīgi un iejūtīgi veikt individuālas intervijas, vienlaikus ņemot vērā bērna vecumu un briedumu, kultūras atšķirības, kā arī traumas un/vai ciešanu sekas.

Dzimuma, dzimumidentitātes un seksuālās orientācijas modulis

Dzimumam, dzimumidentitātei un seksuālajai orientācijai veltītais modulis ir izstrādāts ar mērķi sniegt atbildīgajiem darbiniekiem pietiekamu informāciju, prasmes un zināšanas, lai izvērtētu pieteikumus nodrošināt starptautisku aizsardzību, pamatojoties uz tādiem aspektiem kā dzimums, dzimumidentitāte un/vai seksuālā orientācija, ar cieņu izturoties pret personas dzimumu, dzimumidentitāti vai seksuālo orientāciju.

Starptautiskas aizsardzības piešķiršanas procedūrā ir jānodrošina, ka personām nerada šķēršļus viņu dzimuma, dzimumidentitātes vai seksuālās orientācijas dēļ. Pētījumā ir noskaidrots, ka attiecībā uz dzimuma un/vai dzimumidentitātes, un/vai seksuālās orientācijas aspektiem vairākās valstīs ir jāuzlabo starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūras visos posmos.

Lai arī kopējais ar dzimuma aspektu saistīto iesniegumu skaits ir daudz lielāks nekā ar dzimumu, dzimumidentitāti un seksuālo orientāciju saistīto gadījumu skaits, modulī ir mēģināts veltīt līdzvērtīgu uzmanību abiem aspektiem individuāli, kā arī gadījumiem, kad tie pārklājas. Galvenā uzmanība ir vērsta uz tiem jēdzieniem un aspektiem, kuri atbildīgajiem darbiniekiem var būt grūtāk risināmi, ja jāizskata pieteikums piešķirt starptautisku aizsardzību, pamatojoties uz dzimumu un/vai dzimumidentitāti vai seksuālo orientāciju.

Cilvēku tirdzniecības modulis

Cilvēku tirdzniecības modulis sastāv no diviem līmeņiem. Pirmā līmeņa mērķis ir vairot visu to amatpersonu informētības līmeni, kuras saskaras ar cilvēku tirdzniecības upuri vai potenciālo upuri. Tā mērķis ir sniegt apmācāmajiem zināšanas un iemaņas atpazīt potenciālos cilvēku tirdzniecības upurus un būt spējīgiem tikt galā ar sākotnējo saskarsmi ar šādiem potenciālajiem upuriem. Otrais līmenis ir par cilvēku tirdzniecības upuriem, kuriem var būt nepieciešama starptautiskā aizsardzība. Tajā ir paskaidrots, kā sagatavoties patvēruma pieprasījuma intervijai un kā novadīt to ar cilvēku tirdzniecības upuri vai potenciālo upuri, kā arī kādu pieeju izmantot lēmumu pieņemšanā par pieteikumu uz aizsardzību, ko iesniegušas šādas personas.

Iekļaušanas padziļinātās kategorijas modulis

Šis modulis ir turpinājums pamata modulim “Iekļaušana”, atspoguļojot padziļinātu zināšanu un prasmju, kas saistītas ar būtisko teoriju un principu saprašanu, mācīšanās rezultātus. Modulī uzmanība vērsta uz sarežģītākiem aspektiem, kas jāņem vērā, lai personu kvalificētu par atbilstošu starptautiskajai aizsardzībai, un kas saistīti ar vajāšanu, vajāšanas iemesliem, smaga kaitējuma (alternatīvā aizsardzība) un aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu.

Dalībnieki kritiski izvērtēs paši savu darbu dalībvalstu prakses un KEPS saistītās jurisprudences kontekstā, piemērojot secinājumus, kas gūtu no Eiropas Savienības tiesas (EST) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas. Dalībnieki arī uzzinās, kā EST norādījumu neesamības gadījumā izmantot ES tiesību aktu un starptautiskās aizsardzības tiesību aktu skaidrošanas metodi, lai risinātu sarežģītus interpretācijas jautājumus saistībā ar kvalificēšanos uz starptautisko aizsardzību. Pabeidzot moduļa kursu, dalībniekiem jābūt spējīgiem sniegt kolēģiem strukturētus un detalizētus norādījumus par sarežģītiem interpretācijas jautājumiem saistībā ar kvalificēšanos uz starptautisko aizsardzību.

Uzņemšanas modulis

Uzņemšanai veltītais mācību modulis ir paredzēts speciālistiem, kuri uzņemšanas kontekstā ir tiešā saskarē ar personām, kuras lūdz piešķirt tām starptautisku aizsardzību, neatkarīgi no tā, kas ir šo speciālistu darba devējs (valsts iestāde, nevalstiska organizācija, privāts līgumslēdzējs, pašvaldība u. tml.). Apmācība notiek saskaņā ar Uzņemšanas apstākļu direktīvas noteikumiem.

Šajā apmācības kursā apmācības dalībnieki apgūst starptautisko un Eiropas tiesisko regulējumu, uz kura pamata ir pieņemta pašreizējā Uzņemšanas apstākļu direktīva. Viņi mācās par dažādiem uzņemšanas procesa posmiem, tostarp par to personu īpašo vajadzību apzināšanu, kuras lūdz starptautisko aizsardzību, kā arī par darbu ar neaizsargātām personām. Apmācības dalībniekus arī iepazīstina ar uzņemšanas speciālista funkciju, un viņiem māca virkni prasmju, kas var noderēt viņu ikdienas darbā.

Dublinas III regulas modulis

Šajā modulī dalībniekiem sniedz zināšanas un prasmes saistībā ar Dublinas III regulas piemērošanas pamatjautājumiem un tās darbības veidu. Apmācības dalībniekiem arī piedāvā iespēju iepazīties ar *EURODAC* datubāzi un elektronisko tīklu *Dublinet*. Papildus zināšanām par Dublinas III regulas mērķiem un saturu, dalībnieki iemācās arī piemērot šīs regulas specifiskos aspektus, piemēram, ģimeņu atkalapvienošanos vai garantijas nepavadītām nepilngadīgām personām.

Pabeidzot moduļa kursu, apmācības dalībnieki būs guvuši prasmes un zināšanas, kas nepieciešamas saistošās Dublinas III regulas piemērošanai, vienlaikus ņemot vērā citus starptautiskos cilvēktiesību instrumentus.

Patvēruma procedūru direktīvas modulis

Patvēruma procedūras direktīvas (PPD) modulis ir kā ceļvedis patvēruma speciālistiem, kuru darbs ir saistīts ar tādiem starptautiskās aizsardzības aspektiem kā piekļuve procedūrai, starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšana vai lēmumu pieņemšana. Apmācības dalībniekiem ar moduli sniedz zināšanas un praktiskus piemērus par vispārējiem principiem, pieteikumu iesniedzēju un valstu iestāžu pienākumiem un sniegtajām garantijām, ko visas dalībvalstis ir iekļāvušas savās valsts patvēruma procedūrās atbilstoši Patvēruma procedūru direktīvai. PPD modulī mācību dalībnieki var iepazīties ar tādu sarežģītu jautājumu sīku skaidrojumu kā piekļuve procedūrai, pieņemamība, tiesības uz juridisku palīdzību un pārstāvību, lēmumu pieņemšana, pieejamie tiesiskās aizsardzības līdzekļi vai īpašas procedūras.

Izcelsmes valsts informācijas modulis

Izcelsmes valsts informācija (IVI) ir objektīva informācija par tās personas izcelsmes valsti, kura ir iesniegusi pieteikumu piešķirt starptautisku aizsardzību, un atbildīgie darbinieki un citas ieinteresētās personas to izmanto, lai izvērtētu pieteikumus piešķirt starptautisku aizsardzību. Tā ietver plašu informāciju par pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valsti, piemēram, par tiesisko regulējumu, kultūru un sabiedrību, politisko vidi, ģeogrāfisko stāvokli, humanitārajiem apstākļiem, cilvēktiesību praksi vai drošības situāciju.

IVI ir būtiska nozīme, lemjot par to, vai persona atbilst starptautiskās aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem, turklāt dažādos procedūras posmos (gatavošanās intervijai un intervijas vadīšana, kā arī lēmumu pieņemšanas process). Tāpat IVI var izmantot par pamatu politikas izstrādei.

Šā moduļa galvenais mērķis ir panākt, lai dalībnieki izprastu IVI nozīmīgumu un robežas, kā arī apgūtu IVI jautājumus, avotus, izpēti un sagatavošanu. Apmācības dalībniekiem ir iespēja iepazīties ar izpētes stratēģijām un prasmēm, avotu veidiem un avota izvērtējumu.

Dalībniekus iepazīstina arī ar IVI kvalitātes standartiem un to piemērošanu IVI izpētē un sagatavošanā.

Izslēgšanas modulis

Ar Izslēgšanas moduli nodrošina atbildīgajiem darbiniekiem iespēju specializēties 1951. gada Ženēvas Konvencijas 1. panta D, E un F sadaļā izklāstīto izslēgšanas klauzulu izvērtēšanā un piemērošanā. Minētie noteikumi ir iekļauti arī ES Kvalifikācijas direktīvā. Mācību dalībnieki apgūst arī to, kā izslēgšanas klauzulas piemērošanu ietekmē starptautiskās tiesības, valsts tiesību akti, politika un operatīvā prakse, vietējā vai starptautiskā jurisprudence, piemēram, Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi, *UNHCR* norādījumi un citu nozīmīgu organizāciju vai personu norādījumi.

Apmācības dalībnieki iegūst zināšanas un prasmes, kā piemērot šos noteikumus stingri un vienlaikus ierobežoti, ņemot vērā attiecīgo pierādīšanas pienākumu un pierādījumu standartu izslēgšanas lietās.

Aizsardzības izbeigšanas modulis

Šis modulis sniedz atbildīgajiem darbiniekiem iespēju specializēties atcelšanas un izbeigšanas klauzulu piemērošanā, kā arī iepazīties ar citiem apstākļiem, kuru rezultātā personas aizsardzību var izbeigt, piemēram, atteikums atjaunot statusu. Tāpat apmācības dalībnieki apgūst, kā skaidrot nosacījumus, kuru dēļ aizsardzību var izbeigt, kā noteikts Kvalifikācijas direktīvā.

Pabeidzot šo moduli, mācību dalībnieki pārzina daudzos personas aizsardzības izbeigšanas veidus, kā arī prot sagatavot un formulēt lēmumus par aizsardzības izbeigšanu.

Pārmitināšanas modulis

Pēdējo pāris gadu laikā dalībvalstis aizvien vairāk izmanto pārmitināšanas iespēju kā vienu no stabilajiem risinājumiem ieilgušā bēgļu situācijā. Moduļa mērķis ir vairot dalībnieku zināšanas par to, kā veiksmīgi pārvaldīt dažādos pārmitināšanas procesa posmus. Lai sasniegtu šo mērķi, moduļa saturs aptver procesa galvenos aspektus, sākot no pārmitināšanas programmas izstrādes un plānošanas, turpinot ar atlasī un pasākumiem pirms aizbraukšanas un beidzot nodrošinot pārvietošanas un pakalpojumus pēc ierašanās.

Moduļa mērķauditorija ir pārvaldes dažādu līmeņu amatpersonas, kuras ir atbildīgas par pārmitināšanas programmu izstrādi un plānošanu, kā arī speciālisti, kuri dodas atlases misijās un/vai satiekas ar atlasītajām personām brīdī, kad tās ierodas konkrētajā dalībvalstī.

Tulku modulis

Šis modulis ir īpaši izstrādāts tulkiem, kuri ir iesaistīti patvēruma pieprasījuma intervijās. Modulī paskaidro tulka nozīmi, kompetenci, kritērijus un noteikumus attiecībā uz viņa(-as) uzdevumiem individuālās intervijas laikā un konfidencialitātes, neitralitātes un objektivitātes principu nozīmīgumu. Modulis satur pašpārbaudes, kas ļauj apmācības dalībniekiem pārbaudīt iegūtās zināšanas vienlaicīgi ar teorētiskās daļas apgūšanu.

Pēc moduļa pabeigšanas iegūtās zināšanas un prasmes ļauj tulkiem pareizi veikt savu darbu, kas, savukārt, ļauj atbildīgajam darbiniekam iegūt visu nepieciešamo informāciju turpmākai lēmuma pieņemšanai.

Modulis vadītājiem

Vadītājiem paredzētajā modulī ir aptverti dažādi jautājumi saistībā ar starptautiskās aizsardzības jomā strādājoša vadītāja ikdienas darba pienākumiem. Aptverot gan teorētiskas, gan praktiskas zināšanas, šā moduļa mērķis ir palīdzēt konkrētās jomas vadītājiem pilnveidot savas prasmes, kas viņiem palīdz efektīvi nodrošināt savu struktūrvienību augstu darba kvalitāti atbilstoši starptautiskajām un ES juridiskajām prasībām.

Šā konkrētā moduļa pamata mērķgrupa ir vadītāji, kuri strādā ar patvēruma jomas atbildīgajiem darbiniekiem, piemēram, patvēruma vienību vadītāji, patvēruma vienību komandu vadītāji un citi starptautiskās aizsardzības jomā strādājoši vadītāji.

Šis apmācības modulis varētu būt piemērots arī uzņemšanas struktūrvienību vadītājiem un šo struktūrvienību komandu vadītājiem.

Pamattiesību un starptautiskās aizsardzības ES modulis

Pamattiesībām un starptautiskajai aizsardzībai ES veltītajā modulī iepazīstina ar pamattiesībām no patvēruma procedūras skatu punkta. Šā kursa pamatā ir ES Pamattiesību harta. Apmācības dalībniekus iepazīstina ar atbilstošajiem hartas noteikumiem un sniedz to skaidrojumu saistībā ar secīgiem patvēruma procesu un uzņemšanas posmiem. Pamattiesības tiek aplūkotas no juridiskā un praktiskā skatu punkta, koncentrējoties uz jaunākajām norisēm, piemēram, attiecīgo ES Tiesas jurisprudenci.

Modulis ir paredzēts patvēruma procesa un uzņemšanas speciālistiem, tostarp atbildīgajiem darbiniekiem, juristiem, IVI ekspertiem, uzņemšanas speciālistiem un citiem darbiniekiem, kuri strādā dažādajos patvēruma procesa posmos. Modulis ir paredzēts arī robežsargiem un politikas veidotājiem. Šī apmācība var būt noderīga ne tikai pieredzējušiem, bet arī jauniem darbiniekiem.

Modulis ir izstrādāts ciešā sadarbībā ar *FRA* un *FRONTEX*, un tas ir pieejams kopīgai izmantošanai visām trim aģentūrām.

Kopējas Eiropas patvēruma sistēmas modulis

Ar Kopējas Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) moduli sniedz pārskatu par KEPS, pievēršoties starptautiskās aizsardzības jomas juridiskiem un praktiskiem aspektiem ES. Moduļa mērķis ir paaugstināt atbildīgo darbinieku un citu patvēruma jomas speciālistu informētību, lai panāktu vienotu izpratni par viņu kā KEPS galveno īstenotāju funkciju, kā arī īstenotu augšupēju pieeju KEPS veiksmīgai darbībai. Modulī arī iepazīstina apmācības dalībniekus ar rīkiem, kas pieejami KEPS īstenošanas procesā.

Ievads starptautiskās aizsardzības modulī

Modulī par leводу starptautiskajā aizsardzībā ir izklāstīti galvenie juridiskie ar patvērumu saistītie instrumenti un terminoloģija, kā arī sniegts īss pārskats par galvenajiem soļiem patvēruma procesā.

Šā moduļa mērķis ir iepazīstināt ar darbu starptautiskās aizsardzības jomā, jo tas sniedz mācību dalībniekiem būtiskākās pamata zināšanas par starptautisko aizsardzību. Ir nepieciešama turpmāka apmācība, lai dalībvalstis spētu izpildīt ES patvēruma tiesību aktu prasības par apmācību, jo īpaši *EASO* pamata modulī, kas noteikti konkrētai mērķgrupai.

Ievads didaktikā

Līdz 2015 gadam *EASO* instruktoru apmācības kurss, kas ir atšķirīgs katram apmācības programmas modulim, kopējā klātienes programmā ietvēra arī vienas dienas mācību priekšmetu “Ievads didaktikas metodēs”. Šī apmācība bija vispārīga un pamatā galvenokārt balstīta uz praktiskiem vingrinājumiem.

Pēc dalībvalstu lūguma no 2016. gada šo apmācību uzlabo ar tiešsaistes ievadkursu apmēram 12 stundu garumā. Moduļa par levedu didaktikā mērķis ir sagatavot *EASO* instruktoru apmācības kursa dalībniekus, lai tie kļūtu par instruktoriem savā valstī un izmantotu *EASO* moduļus. Šim nolūkam tiešsaistes kursa mērķis ir panākt, lai dalībnieki, pirmkārt, spēj sagatavot savai auditorijai pielāgotu apmācību, piemērojot dažādas metodikas un principus, un, otrkārt, prot izvēlēties atbilstošas metodes konkrētu problēmu risināšanai, ar kādām instruktoriem varētu nākties saskarties apmācības laikā. Klātienes kursā galvenā uzmanība būs vērsta uz īsu apmācību, kas katram dalībniekam būs jāvada par noteiktu moduļa tematu.

BZ-02-17-533-LV-N

■ Publikāciju birojs